

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

**Factors Affecting Administrative Success To International Standards
Schools of Schools Under the Office of Uttaradit Primary
Educational Service Area 2**

ฉัตรกมล สมแดง

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Chatkamon Somtang

Uttaradit Rajabhat University, Thailand

E-mail : Blacknut2 @hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 การศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ครูผู้สอน ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกสนทนากลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารของหน่วยงานสถานศึกษา การสัมภาษณ์เชิงลึก บันทึกบทสนทนากลุ่ม และนำเสนอข้อค้นพบโดยพรรณาวิเคราะห์

ผลวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยด้านการบริหารองค์กร ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์สามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล ผู้บริหารบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ 2) ปัจจัยด้านการวางแผนกลยุทธ์ บุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ 3) ปัจจัยด้านผู้เรียนและผู้รับบริการ นักเรียนมีความตั้งใจ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดสร้างสรรค์ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือสนับสนุนงานโรงเรียน 4) ปัจจัยด้านบุคลากร ครูผู้สอนต้องมีความรู้ มีความสามารถและเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนการสอน มีจรรยาบรรณปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 5) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนต้องมีการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพ มีห้องเรียน แหล่งเรียนรู้มี

* วันที่รับบทความ: 14 กรกฎาคม 2564; วันที่แก้ไขบทความ 30 กรกฎาคม 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 1 สิงหาคม 2564

Received: July 14, 2021; Revised: July 30, 2021; Accepted: August 1, 2021

สภาพแวดล้อมบรรยากาศเอื้อต่อการให้บริการ มีสื่อที่พอเพียงเหมาะสมทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่าน การเรียนรู้ และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ

คำสำคัญ: โรงเรียนมาตรฐานสากล; ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ; บุคลากรทางการศึกษา

Abstracts

This research aims to 1. Study the factors affecting the success of the world class standard school management of the school in Uttaradit primary educational service area office 2. 2. Study the ways to succeed the world class standards school management in Uttaradit primary educational service area office 2. This is a qualitative research which considers having 24 educational personnel and teachers of world class standard standards school populations in Uttaradit primary educational service area office 2. The methodologies of this research are in-depth interviews, focus group discussions and descriptive analysis.

The results revealed that:

1. Organizational management factors: Directors should have vision which is based on world class standard schools, use the quality management system and have the ability to use technology to communicate and manage. 2. Strategic planning factors: teachers should realize and understand the strategic plan of world class standard schools in order to achieve the strategic objective. 3. Learners and service recipients factors: students should be diligent, studious, have good morals and ethical minds and be creative. Moreover, parents should support and cooperate with the school's activities. 4. The personnel factors: Teachers should be talented and specialized people. In addition, teachers can use technology for teaching, and being a good ethical teacher. 5. Management factors: the school should have the quality management system; a variety of classroom and learning resources which have a good atmosphere for the service recipients. Moreover, the school should provide an adequate and modern media center to encourage students to have a love of reading and the students should achieve academic excellence.

Keywords: World Class Standard School; The Factors Affect Success; Educational Personnel

บทนำ

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School : W-CSS) เป็นนวัตกรรมจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วนในการยกระดับการจัดการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพเทียบเท่าสากล โดยมุ่งหวังที่จะให้โรงเรียนได้พัฒนาต่อยอดคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นพลโลก มีศักยภาพทัดเทียมกับนานาชาติ เป็นเยาวชนไทยรุ่นใหม่เป็นผู้ที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สามารถสื่อสารได้สองภาษา ล้ำหน้าในทางความคิด สามารถผลิตงานได้อย่างสร้างสรรค์และมีจิตร่วมรับผิดชอบต่อสังคมโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 4) โดยได้เริ่มดำเนินการนำร่อง จำนวน 500 โรงเรียน ในปี

การศึกษา 2553 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) 2) ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard) และ 3) ยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 3) ซึ่งความสำเร็จของการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้น เกิดจากการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World - Class Standard Curriculum and Instruction) และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 6) โดยการอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียน ซึ่งถือว่าเป็นการบริหารอีกรูปแบบหนึ่งที่ช่วยให้โรงเรียนมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้เกิดคุณลักษณะต่อการจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลต่อผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายปลายทางของการจัดการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้โรงเรียนมีวิธีปฏิบัติและผลการดำเนินการในระดับมาตรฐานโลก เนื่องจากเกณฑ์รางวัลมีพื้นฐานทางด้านเทคนิคและกระบวนการตัดสินรางวัล เช่นเดียวกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (The Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA) ซึ่งเป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ประเทศต่าง ๆ หลายประเทศทั่วโลกนำไปประยุกต์กว่า 70 ประเทศทั่วโลก เช่น ประเทศญี่ปุ่น ออสเตรเลีย สิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 28) ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการศึกษาไทยให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีโลก และเตรียมความพร้อมเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน

รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2539 โดยสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติและสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และมีการบรรจุรางวัลนี้ไว้ในแผนยุทธศาสตร์การเพิ่มผลผลิตของประเทศ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 เพื่อผลักดันให้องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาคการผลิตและการบริการ นำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติไปพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการ (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2553 : 4) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำมาเป็นกลไกในการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้มีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศทัดเทียมในระดับมาตรฐานโลก ใน 7 ด้าน ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นครูและบุคลากร 6) การจัดการกระบวนการ และ 7) ผลลัพธ์ (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2555 : 6)

จากมาตรการเร่งด่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีโรงเรียนที่ได้รับการยกระดับเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งต้องดำเนินการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียน

มาตรฐานสากล ผู้วิจัยเห็นว่ามีการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวนี้ค่อนข้างน้อย และโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นแนวคิดใหม่ในการบริหารจัดการศึกษาในประเทศไทย เพิ่งเริ่มดำเนินการในปี การศึกษา 2553 ทั้งยังสอดคล้องกับพันธกิจและเป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ที่มุ่งสร้างโรงเรียนในสังกัดให้เป็นโรงเรียนขั้นดีที่มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ จึงนับว่าเป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่ผู้บริหารโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดได้ให้ความสนใจ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องดังกล่าว ซึ่งผลการวิจัยจะทำให้ได้ทราบถึงปัจจัยและแนวทางการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้วิจัยจะนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ มาเป็นประโยชน์สำหรับสถานศึกษา นำไปวางแผนปรับใช้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลต่อไป ซึ่งจะเป็นแนวทางการบริหารจัดการที่สามารถยกระดับคุณภาพของโรงเรียนให้ได้รับการยอมรับในระดับมาตรฐานโลก และส่งผลให้โรงเรียนผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพและมีศักยภาพเทียบเคียงผู้เรียนในระดับสากล อันจะเกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติสูงสุดสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารและแนวทางการบริหารจัดการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนท่าปลาอนุสรณ์
2. โรงเรียนวัดวังทอง
3. โรงเรียนอนุบาลบ้านโคก

ซึ่งทั้ง 3 โรงเรียนนี้ได้รับการประเมินจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล และมีจุดเด่นในเรื่องการบริหารจัดการในแต่ละด้าน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน ครูวิชาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายงานต่างๆ ของโรงเรียน จำนวน 8 คน ครูผู้สอนจำนวน จำนวน 7 คน ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา 6 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 24 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

2. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน ครูวิชาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน จำนวน 3 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ซึ่งได้มาโดยการเลือกด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง ทั้งนี้ใช้เกณฑ์การมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป รวมทั้งสิ้น 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง หน่วยงานต้นสังกัด และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

2. แบบสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. อ่านข้อมูลทั้งหมด แล้วทำความเข้าใจในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์

2. นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับจากการสัมภาษณ์มาจัดแยกเป็นประเด็นสำคัญเดียวกัน แล้วนำมาจัดกลุ่มทำการวิเคราะห์

3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย นำประเด็นย่อยต่าง ๆ พิจารณาความคล้ายคลึงกัน ความแตกต่างกัน และความสัมพันธ์กัน เพื่อหาข้อสรุปแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนาแต่ละประเด็น เสนอเป็นความเรียง

เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

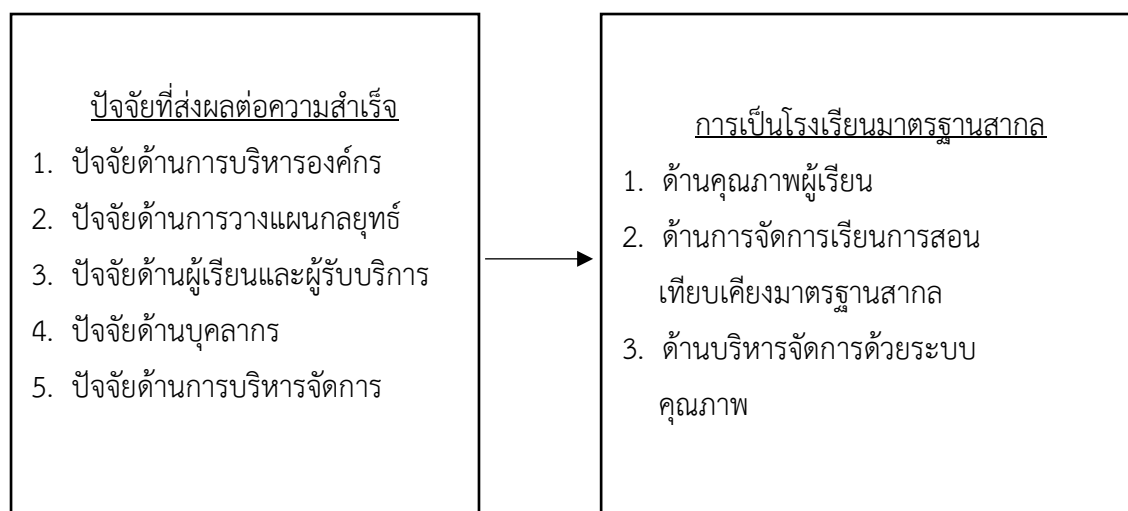
การวิเคราะห์ข้อมูลจากการทำสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับจากการทำสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จากผู้ทรงคุณวุฒิมาจัดแยกเป็นประเด็นสำคัญเดียวกัน แล้วนำมาจัดกลุ่มทำการวิเคราะห์

2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย นำประเด็นย่อยต่าง ๆ พิจารณาความคล้ายคลึงกัน ความแตกต่างกัน และความสัมพันธ์กัน เพื่อหาข้อสรุปแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนาแต่ละประเด็น เสนอเป็นความเรียง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยประกอบด้วย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

ผลการวิจัย

1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง สรุปเป็นประเด็นสำคัญมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านการบริหารองค์กร

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์สามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล ผู้บริหารบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ “ผู้บริหารต้องวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและเข้าใจบริบทของโรงเรียน กำหนดวิสัยทัศน์เป้าประสงค์ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม จัดสภาพแวดล้อมปรับปรุงสถานที่ให้เหมาะต่อการทำงาน สร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพการปฏิบัติงาน” (ผู้อำนวยการโรงเรียนท่านหนึ่ง, สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2564)

1.2 ปัจจัยด้านการวางแผนกลยุทธ์

ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน มาตรฐานสากล มีความสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ “บุคลากรต้องมีความรู้ในเรื่องจัดทำแผนกลยุทธ์ มีการระดมความคิด มีการวิเคราะห์ปัจจัยและสถานะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยเครื่องมือต่างๆ ที่เหมาะสม กำหนดทิศทางของโรงเรียนมุ่งไปสู่ผลลัพธ์ที่โรงเรียนต้องการที่จะบรรลุ เพื่อให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์การปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้” (ผู้อำนวยการโรงเรียนท่านหนึ่ง, สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2564)

1.3 ปัจจัยด้านผู้เรียนและผู้รับบริการ

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความตั้งใจ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดสร้างสรรค์ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือสนับสนุนงานโรงเรียน “โรงเรียนจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อเรียนรู้ความต้องการใหม่ๆ ของนักเรียน จัดระบบบริการ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การให้บริการ การรับฟัง การรับข้อร้องเรียนโดยเปิดช่องทางเลือกหลายช่องทาง เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางแก้ไข ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน และการบริการในแต่ละด้าน มีการปลูกฝังบ่มเพาะนักเรียน ให้มีทักษะชีวิต ให้มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่านและการค้นคว้า มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารได้สองภาษา” (ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการท่านหนึ่ง, สัมภาษณ์เมื่อ 25 มีนาคม 2564)

1.4 ปัจจัยด้านบุคลากร

ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนต้องมีความรู้ มีความสามารถและเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนการสอน มีจรรยาบรรณปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี “ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูผ่านการ

ฝึกอบรม รวมถึงการส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาความรู้ของตนเอง จากสิ่งที่ได้อบรมศึกษาให้ทันต่อยุคสมัยมากขึ้น ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคลากรในโรงเรียน จัดกิจกรรมที่มีส่วนร่วมในการทำงานสร้างสัมพันธ์ให้กับคณะครูเปิดโอกาสให้ครูได้ทำกิจกรรมตามความต้องการ สร้างมิตรภาพความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน คือ เป้าหมายความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ที่ได้ประโยชน์ทุกฝ่าย (ครูหัวหน้าฝ่ายบุคคลท่านหนึ่ง, สัมภาษณ์เมื่อ 25 มีนาคม 2564)

1.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนต้องมีการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพ มีห้องเรียน แหล่งเรียนรู้มีสภาพแวดล้อมบรรยากาศเอื้อต่อการใช้บริการ มีสื่อที่พอเพียงเหมาะสมทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย “โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับโรงเรียนมาตรฐานสากล จัดโครงการกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการเรียนรู้ มีการวัดผลประเมินผลอิงมาตรฐาน โรงเรียนดำเนินงานจัดทำข้อมูลสารสนเทศ โดยมีการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน ลงมือเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำสารสนเทศของโรงเรียนในรูปแบบเอกสาร และไฟล์ข้อมูล ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน พร้อมสำหรับการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้เพื่อแก้ปัญหา โรงเรียนมีการบริหารด้านการเงินโดยใช้งบประมาณตรงตามวัตถุประสงค์ ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องและระเบียบอื่นๆที่เกี่ยวข้องและพร้อมรับการตรวจสอบ สำนวณความต้องการสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนจากครูผู้สอน และจัดทำให้ตามความเหมาะสมเพียงพอสำหรับความ (ครูหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปท่านหนึ่ง, สัมภาษณ์เมื่อ 25 มีนาคม 2564)

2. การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 โดยจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions)

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมาตรฐานสากล มาสร้างเป็นแบบสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 แล้วนำไปสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่าน โดยผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินรายการกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม แล้วนำผลการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและสรุปเป็นความเรียง ผลปรากฏดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านการบริหารองค์กร

แนวทางการบริหารจัดการด้านการบริหารองค์กรสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 มีดังต่อไปนี้

“ผู้บริหารต้องกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ของโรงเรียนจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยให้สอดคล้องกับโรงเรียนมาตรฐานสากล ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก โรงเรียน ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดค่านิยมของโรงเรียนในการทำงานให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร การจัดสภาพแวดล้อมปรับปรุงสถานที่ให้เหมาะต่อการทำงาน สร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนเพื่อส่งเสริม กำกับ และส่งผลให้มีการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและมีจริยธรรม สร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรม เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพการปฏิบัติงานและให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้” (ผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่ง, บันทึกการสนทนากลุ่มเมื่อ 18 มิถุนายน 2564)

2.2 ปัจจัยด้านการวางแผนกลยุทธ์

แนวทางการบริหารจัดการด้านการวางแผนกลยุทธ์สู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 มีดังต่อไปนี้

“บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการวิเคราะห์ปัจจัยและสถานะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยเครื่องมือต่างๆ ที่เหมาะสม กำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม เป้าประสงค์กำหนดกลยุทธ์ในระดับต่างๆ ที่จะทำให้อาคารสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ สื่อสารถ่ายทอดทิศทางของโรงเรียนให้บุคลากรของโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่จะสะท้อนได้ว่าโรงเรียนสามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ กำหนดกรอบระยะเวลาของโครงการ/กิจกรรมที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่กำหนดไว้” (ผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่ง, บันทึกการสนทนากลุ่มเมื่อ 18 มิถุนายน 2564)

2.3 ปัจจัยด้านผู้เรียนและผู้รับบริการ

แนวทางการบริหารจัดการด้านผู้เรียนและผู้รับบริการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 มีดังต่อไปนี้

“โรงเรียนจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อเรียนรู้ความต้องการใหม่ๆ ของนักเรียน จัดระบบบริการ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การให้บริการ การรับฟัง การรับข้อร้องเรียนโดยเปิดช่องทางเลือกหลายช่องทาง” (ผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่ง, บันทึกการสนทนากลุ่มเมื่อ 18 มิถุนายน 2564)
“โรงเรียนมีการดำเนินการสำรวจความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ และความผูกพันต่อโรงเรียนของผู้รับบริการ เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางแก้ไขปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน และการบริการในแต่ละด้าน โรงเรียนส่งเสริมปลูกฝังบ่มเพาะนักเรียน ให้มีทักษะชีวิต ให้มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่านและการค้นคว้า มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารได้สองภาษา มีคุณธรรมจริยธรรม” (ผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่ง, บันทึกการสนทนากลุ่มเมื่อ 18 มิถุนายน 2564)

2.4 ปัจจัยด้านบุคลากร

แนวทางการบริหารจัดการด้านบุคลากรสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 มีดังต่อไปนี้

“โรงเรียนมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูผ่านการฝึกอบรม รวมถึงการส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ มีการทำวิจัยในชั้นเรียนและนวัตกรรม เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาความรู้ของตนเองจากสิ่งที่ได้อบรมศึกษาให้ทันต่อยุคสมัยมากขึ้น มีสวัสดิการการให้บริการต่างๆ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมการทำงานให้ตรงกับความต้องการของบุคลากรจัดระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติที่ชัดเจน ยึดหลักคุณธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้” (ผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่ง, บันทึกการสนทนากลุ่มเมื่อ 18 มิถุนายน 2564)

2.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

แนวทางการบริหารจัดการด้านการบริหารจัดการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 มีดังต่อไปนี้

“โรงเรียนออกแบบระบบงานที่ครอบคลุมภารกิจทุก โดยมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อนำสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับโรงเรียนมาตรฐานสากล นำหลักสูตรสู่ชั้นเรียนจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดผลประเมินผลอิงมาตรฐาน และสมรรถนะตามหลักสูตรที่กำหนด โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่มีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย เหมาะสมเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ มีการสำรวจความต้องการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนจากครูผู้สอน” (ผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่ง, บันทึกการสนทนากลุ่มเมื่อ 18 มิถุนายน 2564)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล แบ่งออกเป็น 5 ปัจจัย สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านการบริหารองค์กร

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญในปัจจัยด้านการบริหารองค์กร คือ ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์สามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล ผู้บริหารบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ สอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิพร รินทะ (2554 : 106-107) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล:กรณีศึกษา

โรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการนำองค์การโรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเพื่อขึ้นำการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนและใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ผู้บริหารมีวิธีการสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียนที่หลากหลายและเหมาะสมผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำในการดำเนินงานของโรงเรียนและได้มีการพัฒนาความเป็นผู้นำให้กับบุคลากรด้วยการกระจายอำนาจอย่างทั่วถึง อีกทั้งผู้บริหารได้ประพฤติเป็นแบบอย่างและสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี

1.2 ปัจจัยด้านการวางแผนกลยุทธ์

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญในปัจจัยด้านการวางแผนกลยุทธ์ คือ บุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ ดุจดาว ศิริวาลย์ (2555 : 106-107) ทำความเข้าใจกับชุมชน สังคม ผู้ปกครองเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้ชุมชน สังคมเห็นพร้อมและให้การสนับสนุนจากนั้นโรงเรียนมาตรฐานสากลอาจจะระดมการสนับสนุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง สมาคมครู และนักเรียนตามเวลาและโอกาสที่เหมาะสม ซึ่งอาจหมายถึงทรัพยากรทางสติปัญญาความคิดกำลังแรงงานเงินและอื่นๆ ออกแบบองค์กรภายในให้เป็นมาตรฐานสากล และจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับโครงสร้างของสายงานเพื่อความคล่องตัวและอำนวยความสะดวกแก่สังคมชุมชนในการสนับสนุนโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล

1.3 ปัจจัยด้านผู้เรียนและผู้รับบริการ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญในปัจจัยด้านผู้เรียนและผู้รับบริการ นักเรียนมีความตั้งใจ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดสร้างสรรค์ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือสนับสนุนงานโรงเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิตนา มั่นคง (2554 : 81) โรงเรียนควรมีโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้การสอบเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีความรู้ความเข้าใจที่หลากหลายนักเรียนรู้ทิศทางและมุ่งมั่นในการเรียนเตรียมตัวเพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการสอบแข่งขันและการศึกษาต่อควรจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบรอบด้านดูแลอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องให้ชุมชนและผู้ชำนาญการสาขาต่างๆ มีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมตัดสินใจพัฒนานักเรียนเป็นสำคัญจัดบริการแนะแนวเชิงรุกที่มุ่งอนาคตและสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนมีการติวและแนะแนวการศึกษาต่อมีการพานักเรียนไปแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมร่วมเรียนรู้ประสบการณ์โรงเรียนมีจัดเครือข่ายพัฒนากับโรงเรียนสถาบันอุดมพัฒนาทั้งในและต่างประเทศ

1.4 ปัจจัยด้านบุคลากร

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญในปัจจัยด้านผู้เรียนและผู้รับบริการ ครูผู้สอนต้องมีความรู้ มีความสามารถและเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนการสอน มีจรรยาบรรณปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ เอกชัย กีสุขพันธ์ (2527 : 126-127) ที่กล่าวว่าพัฒนา

บุคลากรคือการทำงานเพื่อช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถ ความชำนาญของบุคลากรในหน่วยงานให้มีสมรรถภาพในการทำงานที่ดีขึ้น บุคลากรที่ทำหน้าที่ไปนานๆ ควรได้รับการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ เพื่อเพิ่มความสามารถให้มากยิ่งขึ้น

1.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญในปัจจัยด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนต้องมีการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพ มีระบบการจัดการความรู้ มีห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ มีสภาพแวดล้อมบรรยากาศเอื้อต่อการให้บริการ มีสื่อที่พอเพียงเหมาะสมทันสมัย มีการร่วมมือในการจัดทำปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับแนวคิดของ จิตนา มั่งคง (2554 : 84) โรงเรียนควรมีการระดมทรัพยากรเพื่อนำมาดำเนินการสร้างและพัฒนาสถานที่ห้องเรียนอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสม มีมาตรฐานสากล และเพียงพอแก่ผู้เรียน ควรสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนผู้ปกครอง และชุมชน ที่มีต่อการดำเนินงานของโรงเรียน ได้แสดงความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

2. 1 ปัจจัยด้านการบริหารองค์กร

แนวทางการบริหารจัดการด้านการบริหารองค์กรสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 สรุปได้ว่า ผู้บริหารต้องกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ของโรงเรียนจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยให้สอดคล้องกับโรงเรียนมาตรฐานสากล ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดค่านิยมของโรงเรียนในการทำงานให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร การจัดสภาพแวดล้อมปรับปรุงสถานที่ให้เหมาะต่อการทำงาน สร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนเพื่อส่งเสริม กำกับ และส่งผลให้มีการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และมีจริยธรรม สร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรม เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพการปฏิบัติงานและให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุมินา สะแลแม (2555 : 89) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพแห่งชาติทางการศึกษา ซึ่งพบว่า ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในระดับมาก ภายใต้การบริหารที่ยึดหลักธรรมาภิบาล คือหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความร่วมมือ หลักความโปร่งใสและหลักความคุ้มค่า มีการกำหนดแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติอย่างชัดเจนและมีการนำผลการประเมินการดำเนินงานสู่การปรับปรุงพัฒนาในทุกฝ่าย

2.2 ปัจจัยด้านการวางแผนกลยุทธ์

แนวทางการบริหารจัดการด้านการวางแผนกลยุทธ์สู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 สรุปได้ว่า บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการวิเคราะห์ปัจจัยและสถานะต่างๆที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยเครื่องมือต่างๆ ที่เหมาะสม กำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม เป้าประสงค์กำหนดกลยุทธ์ในระดับต่างๆ ที่จะทำให้โรงเรียนสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ สื่อสารถ่ายทอดทิศทางของโรงเรียนให้บุคลากรของโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่จะสะท้อนได้ว่าโรงเรียนสามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ กำหนดกรอบระยะเวลาของโครงการ/กิจกรรมที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ อภิรักษ์ คงทวี (2556 : 65) หมวดที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) บริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของโรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ โดยต้องจัดทำแผนกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องกันและนำไปสู่เป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่โรงเรียนกำหนด ได้แก่ ความมุ่งมั่นในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เสริมสร้างคุณธรรมและสติปัญญาให้นักเรียนโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง และมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ

2.3 ปัจจัยด้านผู้เรียนและผู้รับบริการ

แนวทางการบริหารจัดการด้านผู้เรียนและผู้รับบริการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 สรุปได้ว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อเรียนรู้ความต้องการใหม่ๆ ของนักเรียน จัดระบบบริการ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การให้บริการ การรับฟัง การรับข้อร้องเรียนโดยเปิดช่องทางเลือกหลายช่องทาง โรงเรียนมีการดำเนินการสำรวจความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ และความผูกพันต่อโรงเรียนของผู้รับบริการ เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางแก้ไขปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน และการบริการในแต่ละด้าน โรงเรียนส่งเสริมปลูกฝังบ่มเพาะนักเรียน ให้มีทักษะชีวิต ให้มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่านและการค้นคว้า มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารได้สองภาษา มีคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545 : 67) ที่กล่าวว่า บุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่เลือก ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์หรือองค์กรนั้นๆ เป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง เพราะเป็นผู้ที่จะซื้อสินค้าและมาใช้บริการซึ่งจะแสดงถึงความสำเร็จและความล้มเหลวขององค์กร การเปิดโอกาสให้ให้ผู้ปกครองนักเรียน ประชาชนทั่วไป ตลอดจนองค์กรภาครัฐ และเอกชนที่มาใช้บริการ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรู้สึกพึงใจ และเกี่ยวข้องกับงานมากกว่าผู้ไม่มีส่วนร่วม ฉะนั้นการที่โรงเรียนมาตรฐานสากล มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะช่วยให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านกำลังกาย กำลังทรัพย์และกำลังสติปัญญาย่อมมีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้โรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษาสามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมาย

2.4 ปัจจัยด้านบุคลากร

แนวทางการบริหารจัดการด้านบุคลากรสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 สรุปได้ว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูผ่านการฝึกอบรม รวมถึงการส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ มีการทำวิจัยในชั้นเรียนและนวัตกรรม เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาความรู้ของตนเองจากสิ่งที่ได้อบรมศึกษาให้ทันต่อยุคสมัยมากขึ้น มีสวัสดิการการให้บริการต่างๆ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมการทำงานให้ตรงกับความต้องการของบุคลากรจัดระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติที่ชัดเจน ยึดหลักคุณธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ดิฐารัตน์ สิวรางกุล (2553 : 74-75) พบว่าควรสร้างความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล เตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนามีการหาสื่อการจัดการเรียนการสอนที่ครบสมบูรณ์ และทันสมัยครูผู้สอนมีความเป็นมืออาชีพ และมีจำนวนเพียงพอการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพความพร้อมของโรงเรียนจะช่วยส่งเสริมให้การพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ

2.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

แนวทางการบริหารจัดการด้านการบริหารจัดการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 สรุปได้ว่า โรงเรียนออกแบบระบบงานที่ครอบคลุมภารกิจทุก โดยมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อนำสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับโรงเรียนมาตรฐานสากล นำหลักสูตรสู่ชั้นเรียนจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดผลประเมินผลอิงมาตรฐาน และสมรรถนะตามหลักสูตรที่กำหนด โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่มีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย เหมาะสมเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ มีการสำรวจความต้องการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนจากครูผู้สอน สอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 127) ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมสนับสนุนอำนวยความสะดวกจัดสรรงบประมาณให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาและนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเพียงพอจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมเพียงพอ และซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนิสา วิทยานุกรณ์ (2552 : 214) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศใน โรงเรียนเอกชน พบว่า ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รูปแบบที่มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ จัดสภาพแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี กระตุ้นแนะนำให้ครูปฏิบัติหน้าที่ในการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และแสดงออกตามความถนัด โรงเรียนมีการปรับปรุงคุณภาพวิชาการอย่างต่อเนื่อง และมีการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากการศึกษาปัจจัยด้านการนำองค์กร ผู้บริหารต้องมีวิธีการสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียนที่หลากหลายและเหมาะสม ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำในการดำเนินงานของโรงเรียนและได้มีการพัฒนาความเป็นผู้นำให้กับบุคลากรด้วยการกระจายอำนาจอย่างทั่วถึง อีกทั้งผู้บริหารได้ประพฤติเป็นแบบอย่างและสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี

2. จากการศึกษาปัจจัยด้านการวางแผนกลยุทธ์ โรงเรียนต้องมีการวางแผนการบริหารความเสี่ยงเข้ามาร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่มีผลมาจากนักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการและส่วนแบ่งนักเรียนในพื้นที่บริการ พัฒนาระบบการทำงานของโรงเรียนให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกลยุทธ์ รวมทั้งทำให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. จากการศึกษาปัจจัยด้านผู้เรียนและผู้รับบริการ โรงเรียนต้องกำหนดแนวทางแก้ไขปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน การบริการในแต่ละประเภท รวมทั้งการวางแผนการจัดการเรียนการสอนและการให้บริการในอนาคต นำข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจไปปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้เกิดการบริการ อันเป็นการสร้างความประทับใจและภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียน

4. จากการศึกษาปัจจัยด้านบุคลากร โรงเรียนต้องกำหนดแผนการเตรียมบุคลากรในตำแหน่งบริการและตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อการกิจหลักของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องจัดโครงสร้างของบุคลากรของโรงเรียนโดยการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

5. จากการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนต้องออกแบบกระบวนการทำงานให้ครอบคลุมประเด็นหลักที่สำคัญ ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การควบคุมต้นทุนและทรัพยากร การควบคุมความเสี่ยงและการสูญเสีย และการควบคุมระยะเวลานำกระบวนการทำงานไปปฏิบัติงานประจำวันให้เป็นไปตามข้อกำหนดของการออกแบบ

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 หรือหน่วยงานทางการศึกษาควรนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา เพื่อหาแนวทางยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนระดับประถมในโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้มีความพร้อมทุกด้านในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนและพัฒนาครูโรงเรียนมาตรฐานสากลแบบเข้มข้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าเป็นองค์ประกอบหลักที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนโรงเรียนมาตรฐานสากล

เอกสารอ้างอิง

- จิตนา มั่นคง. (2554). การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดิฐารัตน์ สิวรางกุล. (2553). ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลกับการเตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดุจดาว ศิริวาลย์. (2555). แนวทางการนำนโยบายโรงเรียนมาตรฐานสากลสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศศิพร รินทะ. (2554). การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลกรณีศึกษาโรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธรรมณี จำกัด.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2553). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติปี 2553-2554. กรุงเทพมหานคร: ศิวาโกลด์ มีเดีย.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2555). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติปี 2555-2556. กรุงเทพมหานคร: พงษ์วารินการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.

- สุนิสา วิทยานุกรณ์. (2552). *การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สุมีนา สะแลแม. (2555). *การพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนร่มเกล้า ตามเกณฑ์การตัดสินรางวัลคุณภาพแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- อภิรักษ์ คงทวี. (2556). *แนวทางการดำเนินงานบริหารระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนวัดโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). *หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: อนงค์ศิลป์การพิมพ์.*